

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické znenia dočasného rámca prijatého 19. marca 2020 [C(2020) 1863] a jeho zmeny [C(2020) 2215] prijatej 3. apríla 2020 sú zverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie.

OZNÁMENIE KOMISIE
DOČASNÝ RÁMEC PRE OPATRENIA ŠTÁTNEJ POMOCI NA PODPORU
HOSPODÁRSTVA V SÚČASNEJ SITUÁCII SPÔSOBENEJ NÁKAZOU
COVID-19

(KONSOLIDOVANÉ ZNENIE)

1. NÁKAZA COVID-19, JEJ VPLYV NA HOSPODÁRSTVO A POTREBA DOČASNÝCH OPATRENÍ

1.1. Nákaza COVID-19 a jej vplyv na hospodárstvo

1. Vypuknutie nákazy COVID-19, ktorá sa už rozšírila do všetkých členských štátov Únie, je závažný stav ohrozenia verejného zdravia pre občanov a spoločnosti. Zároveň ide o veľký otras pre svetové hospodárstvo a hospodárstvo Únie. Pre zmiernenie hospodárskych dôsledkov v EÚ má preto kľúčový význam koordinovaná hospodárska reakcia členských štátov a inštitúcií EÚ.
2. Táto situácia zasahuje hospodárstvo rôznymi spôsobmi. Došlo k otrasu jednak na strane ponuky v dôsledku prerušenia dodávateľských reťazcov, jednak na strane dopytu vzhľadom na nižší záujem spotrebiteľov. Navyše sa stretávame aj s negatívnym vplyvom neistoty na investičné plány a vplyvom obmedzenej likvidity v prípade podnikov.
3. Rôzne opatrenia proti šíreniu nákazy prijaté členskými štátmi, ako sú opatrenia na obmedzenie kontaktu medzi ľuďmi, cestovné obmedzenia, karantény či uzavretia území, majú zabezpečiť, aby otras bol čo najkratší a najmenší. Tieto opatrenia majú bezprostredný vplyv na dopyt i ponuku a postihujú podniky a zamestnancov – najmä v oblasti zdravotníctva, cestovného ruchu, kultúry, maloobchodu a dopravy. Okrem bezprostredných účinkov na mobilitu a obchod sa COVID-19 čoraz viac dotýka všetkých druhov podnikov vo všetkých sektoroch – malých a stredných podnikov („MSP“) rovnako ako veľkých podnikov. Vplyv sa prejavuje aj na globálnych finančných trhoch, pričom ohrozená je najmä likvidita. Tieto účinky sa nebudú týkať len jedného konkrétneho členského štátu, ale narušia hospodárstvo Únie ako celku.
4. Vzhľadom na mimoriadne okolnosti spôsobené vypuknutím nákazy COVID-19 môžu podniky všetkých druhov čeliť vážnemu nedostatku likvidity. Náhlý nedostatok alebo dokonca úplná nedostupnosť likvidity môžu postihnúť tak solventné, ako aj menej solventné podniky. Obzvlášť ohrozené sú MSP. V krátkodobom a strednodobom horizonte teda môže vážne utrpieť hospodárska situácia mnohých zdravých podnikov a ich zamestnancov. Účinky môžu mať aj dlhodobější charakter a v ohrození sa môže ocitnúť samotné prežitie týchto subjektov.

5. Kľúčovú rolu pri riešení vplyvov nákazy COVID-19 zohrávajú banky a iní finanční sprostredkovatelia, keďže práve cez nich prúdia do hospodárstva úvery. Ak sa tok úverov výrazne obmedzí, ekonomická činnosť sa prudko spomalí a podniky budú mať problém vyplácať dodávateľov i zamestnancov. Preto by členské štáty mali mať možnosť prijímať opatrenia na motivovanie úverových inštitúcií a iných finančných sprostredkovateľov, aby si naďalej plnili svoju úlohu, ktorou je neustála podpora ekonomickej činnosti v EÚ.
6. Pomoc poskytovaná členskými štátmi podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ podľa tohto oznámenia podnikom, ktorá sa poskytuje prostredníctvom bánk v úlohe finančných sprostredkovateľov, je priamym prínosom pre tieto podniky. Takáto pomoc nemá za cieľ zachovať ani prinavrátiť životaschopnosť, likviditu či solventnosť bánk. Obdobne ani pomoc členských štátov bankám podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ na náhradu priamej škody spôsobenej vypuknutím nákazy COVID-19¹ nemá za cieľ zachovať ani prinavrátiť životaschopnosť, likviditu či solventnosť žiadnej inštitúcie ani subjektu. Preto by sa takáto pomoc nekategorizovala ako mimoriadna verejná finančná podpora podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ (smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk)² ani podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 806/2014 (nariadenie o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií)³. Rovnako by sa ani neposudzovala podľa pravidiel štátnej pomoci⁴ vzťahujúcich sa na bankový sektor⁵.
7. Ak by v dôsledku vypuknutia nákazy COVID-19 banky potrebovali priamu podporu vo forme rekapitalizácie likvidity alebo opatrenia zameraného na znehodnotenú aktíva, bude treba posúdiť, či opatrenie spĺňa podmienky článku 32 ods. 4 písm. d) bodov i), ii) alebo iii) smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk. Ak by tieto podmienky boli splnené, banka, ktorá dostane takúto priamu podporu, by sa nepovažovala za inštitúciu, ktorá zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá. Do tej miery, do akej sa tieto opatrenia zameriavajú na riešenie problémov spojených s nákazou COVID-19, by sa považovali za

¹ Takúto pomoc musia členské štáty notifikovať a Komisia ju posúdi podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ.

² Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190 – 348.

³ Ú. v. EÚ L 225, 30.7.2014, článok 3 ods. 1 bod 29 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

⁴ Oznámenie o rekapitalizácii finančných inštitúcií v súčasnej finančnej kríze: obmedzenie pomoci na nevyhnutné minimum a opatrenia proti neprímeranému narušeniu hospodárskej súťaže (oznámenie o rekapitalizácii) (Ú. v. EÚ C 10, 15.1.2009, s. 2), oznámenie Komisie o zaobchádzaní so znehodnotenými aktívami v bankovom sektore Spoločenstva (oznámenie o znehodnotených aktívach) (Ú. v. EÚ C 72, 26.3.2009, s. 1), oznámenie Komisie o návrate k životaschopnosti a hodnotenie reštrukturalizačných opatrení vo finančnom sektore v podmienkach súčasnej krízy podľa pravidiel štátnej pomoci (oznámenie o reštrukturalizácii) (Ú. v. EÚ C 195, 19.8.2009, s. 9), oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel pre štátnu pomoc na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. januára 2011 (oznámenie o predĺžení z roku 2010) (Ú. v. EÚ C 329, 7.12.2010, s. 7), oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. januára 2012 (oznámenie o predĺžení z roku 2011) (Ú. v. EÚ C 356, 6.12.2011, s. 7), oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. augusta 2013 (oznámenie o bankovníctve z roku 2013) (Ú. v. EÚ C 216, 30.7.2013, s. 1).

⁵ Všetky opatrenia na podporu úverových inštitúcií alebo iných finančných inštitúcií, ktoré predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ktoré nepatria do pôsobnosti tohto oznámenia alebo na ktoré sa nevzťahuje článok 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ, sa musia notifikovať Komisii a posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci vzťahujúcich sa na bankový sektor.

opatrenia, ktoré spadajú pod bod 45 oznámenia o bankovníctve z roku 2013⁶ stanovujúci výnimku z požiadavky rozdelenia bremena medzi akcionárov a podriadených veriteľov.

8. Podniky pre COVID-19 nemusia čeliť len nedostatočnej likvidite, ale môžu takisto utpieť závažnú škodu. Výnimočná povaha situácie spôsobenej nákazou COVID-19 znamená, že takéto škody nebolo možné predvídať, majú významný rozsah, a podniky sa preto ocitajú v podmienkach, ktoré sa výrazne líšia od trhových podmienok, za ktorých bežne pôsobia. Dokonca aj zdravé podniky, ktoré sú dobre vyzbrojené proti rizikám hroziacim pri normálnom fungovaní trhu, sa môžu za týchto výnimočných okolností dostať do úzky, a to až do takej miery, že môže byť ohrozená ich životaschopnosť.
9. COVID-19 predstavuje riziko vážneho poklesu týkajúceho sa celého hospodárstva EÚ, ktorý zasiahne podniky, pracovné miesta i domácnosti. Na zabezpečenie toho, aby na trhoch zostala dostatočná likvidita, aby sa reagovalo na škody, ktoré utrpia zdravé podniky, a aby sa zachovala kontinuita ekonomickej činnosti počas šírenia nákazy COVID-19 aj po nej, je potrebná dobre cieleňá verejná podpora. Vzhľadom na obmedzenú veľkosť rozpočtu EÚ budú finančné prostriedky použité v reakcii na koronakrízu pochádzať najmä z národných rozpočtov členských štátov. Pravidlá štátnej pomoci EÚ umožňujú členským štátom prijať rýchle a účinné opatrenia na podporu občanov a podnikov, najmä MSP, ktoré čelia hospodárskym ťažkostiam spôsobeným vypuknutím nákazy COVID-19.

1.2. Potreba úzkej európskej koordinácie vnútroštátnych opatrení štátnej pomoci

10. Cieleňé a primerané uplatňovanie pravidiel EÚ zameraných na kontrolu štátnej pomoci slúži na zabezpečenie toho, aby vnútroštátne podporné opatrenia boli účinné pri pomoci postihnutým podnikom počas šírenia nákazy COVID-19, ale aj na to, aby sa im umožnilo súčasnú situáciu prekonať. Pritom treba mať na pamäti, aké dôležité je zvládnuť dvojakú transformáciu – ekologickú a digitálnu – v súlade s cieľmi EÚ. Podobne kontrola štátnej pomoci EÚ garantuje, aby sa vnútorný trh EÚ netrieštil a aby podmienky zostali rovnaké pre všetkých. Celistvosť vnútorného trhu zároveň povedie k rýchlejšiemu ozdraveniu. Navyše zabráni tomu, aby dochádzalo k škodlivému súťaženiu v poskytovaní dotácií, keďže členské štáty, ktoré majú viac prostriedkov, by mohli poskytovať viac pomoci než ich susedia a ohroziť tak súdržnosť v rámci Únie.

1.3. Potreba vhodných opatrení štátnej pomoci

11. V rámci celkového úsilia členských štátov popasovať sa s účinkami nákazy COVID-19 na ich hospodárstva sa v tomto oznámení stanovujú možnosti, ktoré majú členské štáty podľa pravidiel EÚ na zabezpečenie likvidity a prístupu k financovaniu pre podniky, najmä MSP, ktoré v tomto období čelia náhle mu nedostatku, aby sa tieto mohli spamätať zo súčasnej situácie.
12. Komisia v oznámení o koordinovanej hospodárskej reakcii na vypuknutie nákazy COVID-19 z 13. marca 2020⁷ stanovila rôzne možnosti, ktoré majú členské štáty k dispozícii mimo rozsahu pôsobnosti kontroly štátnej pomoci zo strany EÚ a ktoré

⁶ Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. augusta 2013, Ú. v. EÚ C 216, 30.7.2013, s. 1 – 15.

⁷ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskej investičnej banke a Euroskupine – Koordinovaná hospodárska reakcia na vypuknutie nákazy COVID-19, COM(2020) 112 final z 13. 3. 2020.

môžu zaviesť bez zapojenia Komisie. Patria medzi ne opatrenia, ktoré sa uplatňujú na všetky podniky a ktoré sa týkajú dotácií na mzdy, pozastavenia platieb dane z príjmu právnických osôb a dane z pridanej hodnoty alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie alebo finančnej podpory priamo pre spotrebiteľov na kompenzáciu zrušených služieb alebo lístkov nepreplatených dotknutými prevádzkovateľmi.

13. Členské štáty môžu takisto navrhnúť podporné opatrenia v súlade so všeobecným nariadením o skupinových výnimkách⁸ bez zapojenia Komisie.
14. Na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, a ako sa bližšie uvádza v usmerneniach o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, môžu členské štáty okrem toho notifikovať Komisii schémy pomoci, ktorých účelom je naplniť akútne potreby likvidity a podporiť podniky čeliace finančným ťažkostiam, a to aj vtedy, ak sú ťažkosti spôsobené alebo zhoršené v dôsledku vypuknutia nákazy COVID-19⁹.
15. Na základe článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ môžu členské štáty takisto prijať opatrenia na kompenzáciu podnikov v odvetviach, ktoré boli obzvlášť zasiahnuté (napr. doprava, cestovný ruch, kultúra, pohostinské služby a maloobchod), a/alebo organizátorov zrušených podujatí za škody vzniknuté v dôsledku vypuknutia nákazy a spôsobené priamo ňou. Členské štáty môžu takéto opatrenia na kompenzáciu za škody notifikovať a Komisia ich posúdi priamo podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ¹⁰. Zásada „jedenkrát a naposledy“¹¹ stanovená v uvedených usmerneniach o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu sa neuplatňuje na pomoc, ktorú Komisia vyhlási za zlučiteľnú podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ, keďže takýto druh pomoci nie je „pomoc na záchranu, pomoc na reštrukturalizáciu alebo dočasná podpora reštrukturalizácie“ v zmysle bodu 71 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu. Členské štáty preto smú podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ kompenzovať škody priamo spôsobené vypuknutím nákazy COVID-19 podnikom, ktoré dostali pomoc podľa usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.
16. S cieľom doplniť uvedené možnosti Komisia v tomto oznámení stanovuje dodatočné dočasné opatrenia štátnej pomoci, ktoré podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ považuje za zlučiteľné a ktoré možno schváliť veľmi rýchlo, len čo ich notifikuje dotknutý členský štát. Okrem toho je aj naďalej možné notifikovať alternatívne prístupy – tak schémy pomoci, ako aj individuálne opatrenia. Cieľom tohto oznámenia je stanoviť rámec, ktorý členským štátom umožní jednak popasovať sa s ťažkosťami, s ktorými sa podniky v súčasnosti stretávajú, a jednak zachovať integritu vnútorného trhu EÚ a zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých.

16a. Okrem toho sa Komisia domnieva, že okrem opatrení pomoci povolených podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ a existujúcich možností podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ je takisto nevyhnutné urýchliť výskum a vývoj zameraný na COVID-19, podporiť zariadenia na testovanie a rozširovanie výroby, ktoré prispievajú k vývoju produktov

⁸ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy, Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1.

⁹ Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach, Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1. Komisia povolila rôzne schémy v deviatich rôznych členských štátoch.

¹⁰ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie SA.56685, Dánsko – Kompenzačná schéma pre podujatia zrušené v súvislosti s nákazou COVID-19,

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202011/285054_2139535_70_2.pdf.

¹¹ Pozri oddiel 3.6.1 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.

súvisiacich s COVID-19, ako aj podporovať výrobu produktov potrebných na reakciu na nákazu. V tomto oznámení sa preto stanovujú podmienky, za ktorých Komisia bude takéto opatrenia považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Komisia náležite zohľadnila spoločný cieľ, ktorý sa týmito opatreniami pomoci sleduje, a ich pozitívne účinky pri riešení krízovej situácie v oblasti zdravia vyvolanej nákazou COVID-19, pričom ich porovnala aj s možnými negatívnymi účinkami takýchto opatrení na vnútorný trh.

2. UPLATNITEĽNOSŤ ČLÁNKU 107 ODS. 3 PÍSM. B) ZMLUVY O FUNGOVANÍ EURÓPSKEJ ÚNIE

17. Podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ môže Komisia vyhlásiť pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom, ak je určená „na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu“. V tejto súvislosti súdy Únie rozhodli, že poruchy musia mať vplyv na celé hospodárstvo daného členského štátu alebo jeho podstatnú časť, a nie iba na jeden z jeho regiónov alebo jednu z častí jeho územia. Toto je navyše v súlade s potrebou prísneho výkladu každého mimoriadneho ustanovenia, akým je aj článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ¹². Tento výklad Komisia dôsledne uplatňuje pri svojom rozhodovaní¹³.
18. Vzhľadom na to, že nákaza COVID-19 má vplyv na všetky členské štáty a že opatrenia na obmedzenie jej šírenia, ktoré členské štáty prijímajú, majú vplyv na podniky, sa Komisia domnieva, že štátna pomoc je odôvodnená a môže byť vyhlásená za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ počas obmedzeného obdobia s cieľom vyriešiť problém nedostatočnej likvidity, ktorému podniky čelia, a zabezpečiť, aby narušenia spôsobené nákazou COVID-19 neohrozovali ich životaschopnosť, najmä pokiaľ ide o MSP.
19. Komisia v tomto oznámení stanovuje podmienky zlučiteľnosti, ktoré bude v zásade uplatňovať na pomoc poskytnutú členskými štátmi podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ. Členské štáty preto musia preukázať, že opatrenia štátnej pomoci notifikované Komisii v zmysle tohto oznámenia sú nevyhnutné, vhodné a primerané na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve dotknutého členského štátu a že boli v plnom rozsahu dodržané všetky podmienky stanovené v tomto oznámení.
20. *Všetky druhy pomoci uvedené v rôznych častiach tohto oznámenia sa smú navzájom kumulovať okrem týchto prípadov:*
 - a) *v prípade pomoci poskytnutej podľa oddielu 3.2 a oddielu 3.3, ak sa pomoc poskytuje na rovnaký podkladový úver a celková výška úveru na jeden podnik presahuje prahové hodnoty stanovené v bode 25 písm. d) alebo v bode 27 písm. d) tohto oznámenia, a*

¹² Spojené veci T-132/96 a T-143/96 Freistaat Sachsen, Volkswagen AG a Volkswagen Sachsen GmbH/Komisia, ECLI:EU:T:1999:326, bod 167.

¹³ Rozhodnutie Komisie 98/490/ES vo veci C 47/96 Crédit Lyonnais (Ú. v. ES L 221, 8.8.1998, s. 28), bod 10.1; rozhodnutie Komisie 2005/345/ES vo veci C 28/02 Bankgesellschaft Berlin (Ú. v. EÚ L 116, 4.5.2005, s. 1), bod 153 a nasl., a rozhodnutie Komisie 2008/263/ES vo veci C 50/06 BAWAG (Ú. v. EÚ L 83, 26.3.2008, s. 7), bod 166. Pozri rozhodnutie Komisie vo veci NN 70/07 Northern Rock (Ú. v. EÚ C 43, 16.2.2008, s. 1), rozhodnutie Komisie vo veci NN 25/08, Pomoc na záchranu pre spoločnosť Risikoabschirmung WestLB (Ú. v. EÚ C 189, 26.7.2008, s. 3), rozhodnutie Komisie zo 4. júna 2008 vo veci štátnej pomoci C 9/08 SachsenLB (Ú. v. EÚ L 104, 24.4.2009, s. 34) a rozhodnutie Komisie zo 6. júna 2017 vo veci SA.32544 (2011/C), Reštrukturalizácia spoločnosti TRAINOSE S.A (Ú. v. EÚ L 186, 24.7.2018, s. 25).

- b) v prípade pomoci poskytnutej podľa oddielu 3.6, oddielu 3.7 a oddielu 3.8, ak sa pomoc týka rovnakých oprávnených nákladov¹⁴.

3. DOČASNÉ OPATRENIA ŠTÁTNEJ POMOCI

3.1. Pomoc vo forme priamych grantov, vratných preddavkov alebo daňového zvýhodnenia

21. Nad rámec súčasných možností podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ môžu byť za súčasných okolností primeraným, potrebným a cieleným riešením aj dočasné obmedzené sumy pomoci pre podniky, ktoré čelia náhlemu nedostatku alebo dokonca úplnej nedostupnosti likvidity.
22. *Komisia bude považovať takúto štátnu pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky (osobitné ustanovenia pre odvetvie poľnohospodárskej prvovýroby a odvetvie rybolovu a akvakultúry sú stanovené v bode 23):*
- a) *celková pomoc nepresahuje 800 000 EUR na podnik. Pomoc sa smie poskytnúť vo forme priamych grantov, daňových a platobných zvýhodnení alebo v iných formách, ako sú vratné preddavky, záruky, úvery a vlastné imanie, a to za predpokladu, že celková nominálna hodnota takýchto opatrení nepresahuje celkový strop vo výške 800 000 EUR na podnik. Všetky uvedené čísla musia byť vyjadrené ako hrubá suma, čiže pred odrátaním dane alebo iných nákladov;*
 - b) pomoc sa poskytne na základe schémy s odhadovaným rozpočtom;
 - c) *pomoc nemožno poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách¹⁵) k 31. decembru 2019;*
 - d) pomoc sa poskytne najneskôr 31. decembra 2020¹⁶;

¹⁴ *Za predpokladu, že sa dodržia pravidlá podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách), a podľa jednotlivých nariadení de minimis, dočasné opatrenia pomoci, na ktoré sa uplatňuje toto oznámenie, sa môžu kumulovať v súlade s pravidlami kumulácie stanovenými vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách a v jednotlivých nariadeniach de minimis, konkrétne nariadení Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1), nariadení Komisie (EÚ) č. 1408/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore poľnohospodárstva (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013 s. 9), nariadení Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28.6.2014, s. 45) a nariadení Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25. apríla 2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 114, 26.4.2012, s. 8).*

¹⁵ *Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1). Všetky odkazy na vymedzenie pojmu „podnik v ťažkostiach“, ako sa uvádza v článku 2 ods. 18 nariadenia (EÚ) č. 651/2014, v tomto dočasnom rámci sa vykladajú aj ako odkazy na vymedzenia pojmov uvedené v článku 2 ods. 14 nariadenia (EÚ) č. 702/2014 a článku 3 ods. 5 nariadenia 1388/2014.*

¹⁶ Ak sa pomoc poskytuje vo forme daňového zvýhodnenia, táto lehota sa neuplatňuje a pomoc sa považuje za poskytnutú k dátumu, keď sa má podať daňové priznanie za rok 2020.

- e) pomoc poskytnutá podnikom pôsobiacim v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych produktov¹⁷ je podmienená tým, že sa čiastočne alebo úplne nepostúpi prvovýrobcovi, a nie je stanovená na základe ceny alebo množstva výrobkov zakúpených od prvovýrobcov alebo umiestnených na trh príslušnými podnikmi.
23. *Odchylné od bodu 22 písm. a) sa na pomoc poskytnutú podnikom v odvetviach poľnohospodárstva, rybolovu a akvakultúry uplatňujú okrem podmienok uvedených v bode 22 písm. b) až e) aj tieto osobitné podmienky:*
- a) *celková pomoc neprekročí sumu 120 000 EUR na podnik v prípade podnikov pôsobiacich v odvetví rybolovu a akvakultúry¹⁸ a sumu 100 000 EUR na podnik v prípade podnikov pôsobiacich v poľnohospodárskej prvovýrobe¹⁹. Pomoc sa smie poskytnúť vo forme priamych grantov, daňových a platobných zvýhodnení alebo v iných formách, ako sú vratné preddavky, záruky, úvery a vlastné imanie, a to za predpokladu, že celková nominálna hodnota takýchto opatrení nepresahuje celkový strop vo výške 120 000 EUR alebo 100 000 EUR na podnik. Všetky uvedené čísla musia byť vyjadrené ako hrubá suma, čiže pred odrátaním dane alebo iných nákladov;*
- b) *pomoc poskytnutá podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe nesmie byť stanovená na základe ceny alebo množstva produktov na trhu;*
- c) *pomoc podnikom pôsobiacim v odvetví rybolovu a akvakultúry sa netýka žiadnej z kategórií pomoci uvedených v článku 1 ods. 1 písm. a) až k) nariadenia Komisie (EÚ) č. 717/2014²⁰.*
- 23a. *Ak podnik pôsobí vo viacerých odvetviach, na ktoré sa vzťahujú rozdielne maximálne sumy podľa bodu 22 písm. a) a bodu 23 písm. a), dotknutý členský štát vhodnými prostriedkami, ako je napríklad oddelenie účtov, zabezpečí, aby sa pre každú z týchto činností dodržal príslušný strop.*

3.2. Pomoc vo forme záruk za úvery

24. V záujme zabezpečenia prístupu k likvidite pre podniky, ktoré čelia jej náhlemu nedostatku, môžu byť verejné záruky za úvery na obmedzené obdobie a výšku úveru za aktuálnych okolností primeraným, potrebným a cieleným riešením.
25. *Komisia bude považovať takúto štátnu pomoc udelenú vo forme nových verejných záruk na individuálne úvery v súvislosti s nákazou COVID-19 za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ za týchto podmienok:*

¹⁷ Podľa ustanovení článku 2 ods. 6 a 7 nariadenia Komisie (ES) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 193, 1.7.2014, s. 1).

¹⁸ Podľa vymedzenia v článku 2 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28.6.2014, s. 45).

¹⁹ Všetky produkty uvedené v prílohe I k ZFEÚ s výnimkou produktov odvetvia rybolovu a akvakultúry.

²⁰ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry, Ú. v. EÚ L 90, 28.6.2014, s. 45.

- a) poplatky za záruky na individuálne úvery sa stanovujú na minimálnej úrovni, ktorá sa postupne zvyšuje v závislosti od dĺžky trvania zaručených úverov, ako sa uvádza v tejto tabuľke:

Druh príjemcu	Za 1. rok	Za 2. a 3. rok	Za 4. až 6. rok
Malé a stredné podniky	25 základných bodov	50 základných bodov	100 základných bodov
Veľké podniky	50 základných bodov	100 základných bodov	200 základných bodov

- b) alternatívne môžu členské štáty notifikovať schémy tak, že budú zohľadňovať vyššie uvedenú tabuľku, ale smú modulovať dĺžku záruky, poplatky za záruky a krytie záruky v prípade každej podkladovej istiny individuálneho úveru, napr. nižším krytím záruky by sa mohla kompenzovať dlhšia splatnosť, prípadne by sa mohli umožniť nižšie poplatky za záruky; smie sa použiť paušálny poplatok počas celého trvania záruky, ak bude vyšší ako minimálne poplatky za 1. rok uvedené v tabuľke vyššie v prípade všetkých typov príjemcov upravené v závislosti od trvania záruky a krytia záruky podľa tohto odseku;
- c) záruka sa poskytne najneskôr do 31. decembra 2020;
- d) v prípade úverov so splatnosťou po 31. decembri 2020 celková výška úverov na príjemcu nesmie presiahnuť:
- dvojnásobok ročných mzdových nákladov príjemcu (vrátane sociálnych odvodov, ako aj nákladov na zamestnancov pracujúcich v lokalite podniku, avšak platených subdodávateľmi) za rok 2019 alebo posledný rok, za ktorý sú údaje k dispozícii. V prípade podnikov založených 1. januára 2019 alebo neskôr nesmie maximálna výška úveru presiahnuť odhadované ročné mzdové náklady počas prvých dvoch rokov prevádzky alebo
 - 25 % celkového obratu príjemcu v roku 2019, alebo
 - v náležite opodstatnených prípadoch a na základe vlastného vyhlásenia príjemcu o tom, aké má potreby likvidity²¹, sumu úveru možno zvýšiť s cieľom pokryť potreby likvidity od okamihu poskytnutia na nasledujúcich 18 mesiacov pre MSP a na nasledujúcich 12 mesiacov pre veľké podniky;
- e) v prípade úverov so splatnosťou do 31. decembra 2020 môže byť suma istiny úveru vyššia v porovnaní s tým, čo sa uvádza v bode 25 písm. d), ak sa to primerane odôvodní a ak sa zachová primeranosť pomoci;
- f) trvanie záruky je obmedzené maximálne na šesť rokov s výnimkou prípadov, keď sa moduluje podľa bodu 25 písm. b), a verejná záruka nepresiahne:
- 90 % istiny úveru, ak straty utrpí proporcionálne a za tých istých podmienok úverová inštitúcia a rovnako aj štát, alebo

²¹ Plán potrieb likvidity môže zahŕňať prevádzkový kapitál, ako aj investičné náklady.

- ii) 35 % istiny úveru, ak sa straty najprv pripíšu štátu a až potom úverovým inštitúciám (t. j. záruka za prvotné straty), a
- iii) v oboch uvedených prípadoch, keď sa objem úveru postupom času zníži, napríklad z dôvodu začatia splácania úveru, zaručená suma sa musí proporcionálne znížiť;
- g) záruka sa musí vzťahovať na úvery na financovanie investícií a/alebo prevádzkového kapitálu;
- h) záruka sa nesmie poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách²²) k 31. decembru 2019.

3.3. Pomoc vo forme dotovaných úrokových sadziieb na úvery

26. V záujme zabezpečenia prístupu k likvidite pre podniky, ktoré čelia jej náhlemu nedostatku, môžu byť dotované úrokové sadzby na obmedzené obdobie a výška úveru za aktuálnych okolností primeraným, potrebným a cieleným riešením. V prípade rovnakej podkladovej istiny úveru sa pomoc poskytnutá podľa oddielu 3.2 a oddielu 3.3 nemôže kumulovať.
27. Komisia bude považovať štátnu pomoc vo forme dotácií na verejné úvery v reakcii na nákazu COVID-19 za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, ak budú splnené tieto podmienky:
- a) úvery sa môžu poskytovať pri znížených úrokových sadzbách, ktoré zodpovedajú minimálne súčtu základnej sadzby (1-ročnej sadzby IBOR alebo rovnocennej sadzby, ktorú uverejnila Komisia²³) platnej k 1. januáru 2020 a marži úverového rizika stanovených v tejto tabuľke:

Druh príjemcu	Marža úverového rizika za 1. rok	Marža úverového rizika za 2. a 3. rok	Marža úverového rizika za 4. – 6. rok
Malé a stredné podniky	25 bázických bodov ²⁴	50 bázických bodov ²⁵	100 bázických bodov
Veľké podniky	50 bázických bodov	100 bázických bodov	200 bázických bodov

- b) alternatívne môžu členské štáty notifikovať schémy tak, že budú ako základ používať uvedenú tabuľku, ale smú modulovať splatnosť úveru a výšku marží úverového rizika; týmto spôsobom sa smie na celé obdobie úveru používať paušálna marža úverového rizika, ak je vyššia ako minimálna marža úverového rizika za 1. rok

²² Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

²³ Základné sadzby vypočítané v súlade s oznámením Komisie o revízii spôsobu stanovenia referenčných a diskontných sadziieb (Ú. v. EÚ C 14, 19.1.2008, s. 6) a uverejnené na internetovej stránke GR pre hospodársku súťaž: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

²⁴ Minimálna celková úroková sadzba (súčet základnej sadzby a marží úverového rizika) by mala zodpovedať minimálne 10 bázickým bodom za rok.

²⁵ Minimálna celková úroková sadzba (súčet základnej sadzby a marží úverového rizika) by mala zodpovedať minimálne 10 bázickým bodom za rok.

v prípade všetkých typov príjemcov upravená v závislosti od splatnosti úveru podľa tohto odseku²⁶;

- c) úverové zmluvy sú podpísané najneskôr do 31. decembra 2020 a sú obmedzené na maximálne šesť rokov, ak nie sú modulované podľa bodu 27 písm. b);*
- d) v prípade úverov so splatnosťou po 31. decembri 2020 celková výška úverov na príjemcu nesmie presiahnuť:
 - i) dvojnásobok ročných mzdových nákladov príjemcu (vrátane sociálnych odvodov, ako aj nákladov na zamestnancov pracujúcich v lokalite podniku, avšak platených subdodávateľmi) za rok 2019 alebo posledný rok, za ktorý sú údaje k dispozícii. V prípade podnikov založených 1. januára 2019 alebo neskôr nesmie maximálna výška úveru presiahnuť odhadované ročné mzdové náklady počas prvých dvoch rokov prevádzky alebo*
 - ii) 25 % celkového obratu príjemcu v roku 2019, alebo*
 - iii) v náležite opodstatnených prípadoch a na základe vlastného vyhlásenia príjemcu o tom, aké má potreby likvidity²⁷, sumu úveru možno zvýšiť s cieľom pokryť potreby likvidity od okamihu poskytnutia na nasledujúcich 18 mesiacov pre MSP a na nasledujúcich 12 mesiacov pre veľké podniky;**
- e) v prípade úverov so splatnosťou do 31. decembra 2020 môže byť suma istiny úveru na príjemcu vyššia v porovnaní s tým, čo sa uvádza v bode 27 písm. d), ak sa to primerane odôvodní a ak sa zachová primeranosť pomoci;*
- f) daný úver musí pokrývať potreby investícií a/alebo prevádzkového kapitálu;*
- g) úver sa nesmie poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách²⁸) k 31. decembru 2019.*

3.4. Pomoc v podobe záruk a úverov poskytovaných prostredníctvom úverových inštitúcií alebo iných finančných inštitúcií

- 28. Pomoc v podobe verejných záruk a znížených úrokových sadzieb podľa oddielu 3.2 a oddielu 3.3 tohto oznámenia možno poskytnúť podnikom, ktoré musia čeliť náhlemu nedostatku likvidity, priamo alebo prostredníctvom úverových inštitúcií a iných finančných inštitúcií v úlohe finančných sprostredkovateľov. V prípade sprostredkovaného poskytnutia pomoci musia byť splnené podmienky uvedené v ďalších bodoch.
- 29. Hoci je takáto pomoc priamo zameraná na podniky, ktoré čelia náhlemu nedostatku likvidity, môže predstavovať nepriame výhody aj pre úverové inštitúcie a iné finančné inštitúcie, na ktoré zameraná nie je. Napriek tomu takáto nepriama pomoc nemá za cieľ zachovať ani prinavrátiť životaschopnosť, likviditu či solventnosť úverových inštitúcií.

²⁶ Minimálna celková úroková sadzba (súčet základnej sadzby a marží úverového rizika) by mala zodpovedať minimálne 10 bázičným bodom za rok.

²⁷ Potreby likvidity môžu zahŕňať prevádzkový kapitál, ako aj investičné náklady.

²⁸ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

Preto sa Komisia domnieva, že takáto pomoc by sa nemala kategorizovať ako mimoriadna verejná finančná podpora podľa článku 2 ods. 1 č. 28 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk a článku 3 ods. 1 č. 29 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií a nemala by sa posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci uplatniteľných na bankový sektor²⁹.

30. V každom prípade je vhodné zaviesť určité záruky v súvislosti s možnou nepriamou pomocou v prospech úverových inštitúcií alebo iných finančných inštitúcií s cieľom obmedziť neoprávnené narušenia hospodárskej súťaže.
31. Úverové inštitúcie alebo iné finančné inštitúcie by čo v najväčšej možnej miere mali výhody verejných záruk alebo dotovaných úrokových sadzieb na úvery postupovať konečným príjemcom. Finančný sprostredkovateľ musí byť schopný preukázať, že používa mechanizmus, ktorý zaisťuje, že výhody sú postúpené v najväčšom možnom rozsahu konečným príjemcom vo forme vyšších objemov financovania, rizikovejších portfólií, menších požiadaviek na kolaterál, nižších poplatkov za záruku alebo nižších úrokových sadzieb. Ak zákon ukladá povinnosť predĺžiť splatnosť existujúcich úverov pre malé a stredné podniky, nesmie sa účtovať žiadny poplatok za záruku.

3.5. Poistenie krátkodobých vývozných úverov

32. *V oznámení Komisie o poistení krátkodobých vývozných úverov sa uvádza, že obchodovateľné riziká nesmú byť kryté poistením vývozných úverov s podporou zo strany členských štátov. Po verejnej konzultácii o dostupnosti poistenia krátkodobých vývozných úverov pre vývoz do všetkých krajín s aktuálne obchodovateľným rizikom Komisia dospela k záveru, že kapacita súkromného poistenia krátkodobých vývozných úverov je v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 vo všeobecnosti nedostatočná a krytie obchodovateľných rizík je dočasne nedostupné.*
33. *Komisia v tejto súvislosti považuje všetky obchodné a politické riziká spojené s vývozom do krajín uvedených v prílohe k oznámeniu Komisie o poistení krátkodobých vývozných úverov za dočasne neobchodovateľné do 31. decembra 2020³⁰.*

3.6. Pomoc na výskum a vývoj týkajúci sa COVID-19

34. *V záujme zvládnutia súčasnej krízovej situácie v oblasti zdravia je nevyhnutné podporovať výskum a vývoj týkajúci sa nákazy COVID-19 aj nad rámec možností uvedených v článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.*
35. *Komisia bude považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom pomoc na projekty v oblasti výskumu a vývoja, ktoré realizujú výskum týkajúci sa COVID-19 a iných vírusových ochorení³¹, a to vrátane projektov, ktoré získali známku excelentnosti osobitne zameranú na COVID-19 v rámci nástroja pre MSP, ktorý je súčasťou programu Horizont 2020, za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky:*

²⁹ Pozri bod 6 tohto dočasného rámca.

³⁰ Oznámenie Komisie, ktorým sa mení príloha k oznámeniu Komisie členským štátom o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov, C(2020) 2044 final z 27. marca 2020, Ú. v. EÚ C 1011, 28.3.2020, s. 1.

³¹ Výskum týkajúci sa COVID-19 a iných vírusových ochorení zahŕňa výskum vakcín, liekov a liečebných postupov, zdravotníckych pomôcok, nemocničného a zdravotníckeho vybavenia, dezinfekčných prostriedkov, ochranných odevov a ochranných prostriedkov, ako aj relevantných inovácií procesov na efektívnu výrobu potrebných produktov.

- a) pomoc sa poskytuje vo forme priamych grantov, vratných preddavkov alebo daňového zvýhodnenia do 31. decembra 2020;
- b) v prípade projektov v oblasti výskumu a vývoja, ktoré sa začali počnúc 1. februárom 2020, alebo projektov, ktorým bola udelená známka excelentnosti osobitne zameraná na COVID-19, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom; v prípade projektov, ktoré sa začali pred 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom, ak je potrebná na urýchlenie projektu alebo rozšírenie jeho rozsahu. V takýchto prípadoch sú na pomoc oprávnené iba dodatočné náklady súvisiace s úsilím o urýchlenie alebo rozšírenie rozsahu;
- c) za oprávnené náklady sa smú označovať všetky náklady potrebné na projekt výskumu a vývoja počas jeho trvania, a to aj vrátane osobných nákladov, nákladov na digitálne a počítačové zariadenia, na diagnostické nástroje, na nástroje na zber a spracovanie údajov, na výskumno-vývojové služby, na predklinické a klinické skúšania (fázy skúšania I – IV), na získanie, schválenie a ochranu patentov a iných nehmotných aktív či na získanie posúdení zhody a/alebo povolení potrebných na uvedenie nových a kvalitnejších vakcín a liekov, zdravotníckych pomôcok, nemocničného a zdravotníckeho vybavenia, dezinfekčných prostriedkov a osobných ochranných prostriedkov na trh; fázy skúšania IV sú oprávnené, ak umožňujú ďalší vedecký alebo technologický pokrok;
- d) intenzita pomoci pre každého príjemcu smie pokryť 100 % oprávnených nákladov na základný výskum a nesmie prekročiť 80 % oprávnených nákladov na priemyselný výskum a experimentálny vývoj³²;
- e) intenzita pomoci na priemyselný výskum a experimentálny vývoj sa smie zvýšiť o 15 percentuálnych bodov, ak výskumný projekt podporuje viac ako jeden členský štát alebo ak sa vykonáva v rámci cezhraničnej spolupráce s výskumnými organizáciami alebo inými podnikmi;
- f) pomoc v rámci tohto opatrenia sa smie kombinovať s podporou z iných zdrojov určenou na tie isté oprávnené náklady, ak kumulovaná pomoc neprekračuje stropy stanovené v písmenách d) a e);
- g) príjemca pomoci sa musí zaviazat', že tretím stranám v EHP udelí za nediskriminačných trhových podmienok nevýhradné licencie;
- h) pomoc nemožno poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách³³) k 31. decembru 2019.

3.7. Investičná pomoc na infraštruktúru na testovanie a rozširovanie výroby

36. Infraštruktúru na testovanie a rozširovanie výroby, ktorá prispieva k vývoju produktov relevantných pre COVID-19, je nevyhnutné podporovať aj nad rámec existujúcich možností podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.

³² Podľa vymedzenia v článku 2 bodoch 84, 85 a 86 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

³³ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

37. *Komisia bude preto považovať investičnú pomoc na budovanie alebo modernizáciu infraštruktúry na testovanie a rozširovanie výroby, ktorá je potrebná na vývoj, testovanie a rozširovanie výroby produktov relevantných pre COVID-19 až do ich prvého komerčného použitia pred ich hromadnou výrobou, ako sa uvádza v oddiele 3.8, za zlučiteľnú s vnútorným trhom, ak budú splnené tieto podmienky:*
- a) *pomoc sa udeľuje na budovanie alebo modernizáciu infraštruktúry na testovanie a rozširovanie výroby, ktorá je potrebná na vývoj, testovanie a rozširovanie výroby až do prvého komerčného použitia pred hromadnou výrobou v prípade liekov (vrátane vakcín) a liečebných postupov, ich medziproduktov, účinných farmaceutických zložiek a surovín relevantných pre COVID-19; zdravotnícke pomôcky, nemocničné a zdravotnícke vybavenie (vrátane pľúcnych ventilátorov a ochranných odevov a vybavenia, ako aj diagnostických nástrojov) a potrebné suroviny; dezinfekčné prostriedky, ich medziprodukty a chemické suroviny potrebné na ich výrobu; ako aj nástroje na zber/spracovanie údajov;*
 - b) *pomoc sa poskytuje v podobe priamych grantov, daňového zvýhodnenia alebo vratných preddavkov do 31. decembra 2020;*
 - c) *v prípade projektov, ktoré sa začali počnúc 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom; v prípade projektov, ktoré sa začali pred 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom, ak je potrebná na urýchlenie projektu alebo rozšírenie jeho rozsahu. V takýchto prípadoch sú na pomoc oprávnené iba dodatočné náklady súvisiace s úsilím o urýchlenie alebo rozšírenie rozsahu;*
 - d) *investičný projekt sa dokončí do šiestich mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci. Investičný projekt je považovaný za dokončený, keď ho za dokončený uznajú vnútroštátne orgány. Ak sa šesťmesačná lehota nedodrží, za každý mesiac omeškania sa musí vrátiť 25 % výšky pomoci poskytnutej v podobe priamych grantov alebo daňových zvýhodnení, pokiaľ nie je omeškanie spôsobené faktormi mimo kontroly príjemcu pomoci. Ak sa lehota dodrží, pomoc v podobe vratných preddavkov sa transformuje na granty; v opačnom prípade sa vratný preddavok vráti v rovnomerných ročných splátkach do piatich rokov od dátumu udelenia pomoci;*
 - e) *oprávnenými nákladmi sú investičné náklady potrebné na zriadenie infraštruktúry na testovanie a rozširovanie výroby nevyhnutnej na vývoj produktov uvedených v bode a) vyššie. Intenzita pomoci nepresahuje 75 % oprávnených nákladov;*
 - f) *maximálna prípustná intenzita pomoci v podobe priameho grantu alebo daňového zvýhodnenia sa smie zvýšiť o ďalších 15 percentuálnych bodov, buď ak sa investícia uzavrie do dvoch mesiacov po dátume udelenia pomoci alebo dátume uplatnenia daňového zvýhodnenia, alebo ak podpora pochádza z viac než jedného členského štátu. Ak sa pomoc poskytuje v podobe vratného preddavku a investícia sa dokončí do dvoch mesiacov, prípadne ak podpora pochádza od viac než jedného členského štátu, smie sa udeliť ďalších 15 percentuálnych bodov;*
 - g) *pomoc v rámci tohto opatrenia nemožno kombinovať s inou investičnou pomocou na tie isté oprávnené náklady;*

- h) záruku na krytie strát možno udeliť popri priamom grante, daňovom zvýhodnení alebo vratnom preddavku, alebo aj ako samostatné opatrenie pomoci. Záruka na krytie strát sa vystaví do jedného mesiaca od okamihu, keď o ňu podnik požiadajú; výška straty, ktorá sa má kompenzovať, sa určí päť rokov po dokončení investície. Výška kompenzácie sa vypočíta ako rozdiel medzi súčtom investičných nákladov, primeraného zisku vo výške 10 % investičných nákladov p. a. počas piatich rokov a prevádzkových nákladov na jednej strane, a súčtom získaného priameho grantu, výnosov počas daných piatich rokov a konečnej hodnoty projektu;
- i) cena účtovaná za služby poskytnuté infraštruktúrou na testovanie a rozširovanie výroby musí zodpovedať trhovej cene;
- j) infraštruktúra na testovanie a rozširovanie výroby musí byť otvorená pre viacerých používateľov a prístup k nej musí byť poskytovaný transparentne a nediskriminačne. Podnikom, ktoré financovali aspoň 10 % investičných nákladov, možno udeliť preferenčný prístup za priaznivejších podmienok;
- k) pomoc nemožno poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách³⁴) k 31. decembru 2019.

3.8. Investičná pomoc na výrobu produktov relevantných pre COVID-19

38. Je nevyhnutné podporovať výrobu produktov relevantných pre COVID-19 aj nad rámec existujúcich možností podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Tie zahŕňajú: relevantné lieky (vrátane vakcín) a liečby, ich medziprodukty, účinné farmaceutické zložky a suroviny; zdravotnícke pomôcky, nemocničné a zdravotnícke vybavenie (vrátane pľúcnych ventilátorov, ochranných odevov a vybavenia, ako aj diagnostických nástrojov) a potrebné suroviny; dezinfekčné prostriedky, ich medziprodukty a chemické suroviny potrebné na ich výrobu; nástroje na zber/spracovanie údajov.
39. Komisia bude investičnú pomoc na výrobu produktov relevantných pre COVID-19 považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom, ak budú splnené tieto podmienky:
- a) investičná pomoc sa udeľuje na výrobu produktov relevantných pre COVID-19, čo zahŕňa relevantné lieky (vrátane vakcín) a liečby, ich medziprodukty, účinné farmaceutické zložky a suroviny; zdravotnícke pomôcky, nemocničné a zdravotnícke vybavenie (vrátane pľúcnych ventilátorov, ochranných odevov a vybavenia, ako aj diagnostických nástrojov) a potrebné suroviny; dezinfekčné prostriedky, ich medziprodukty a chemické suroviny potrebné na ich výrobu; nástroje na zber/spracovanie údajov;
 - b) pomoc sa poskytuje v podobe priamych grantov, daňového zvýhodnenia alebo vratných preddavkov do 31. decembra 2020;
 - c) v prípade projektov, ktoré sa začali počnúc 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom; v prípade projektov, ktoré sa začali pred 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom, ak je potrebná na urýchlenie projektu alebo rozšírenie jeho rozsahu. V takýchto

³⁴ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

prípadoch sú na pomoc oprávnené iba dodatočné náklady súvisiace s úsilím o urýchlenie alebo rozšírenie rozsahu;

- d) investičný projekt sa dokončí do šiestich mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci. Investičný projekt je považovaný za dokončený, keď ho za dokončený uznajú vnútroštátne orgány. Ak sa šesťmesačná lehota nedodrží, za každý mesiac omeškania sa vráti 25 % výšky pomoci poskytnutej v podobe priamych grantov alebo daňových zvýhodnení, pokiaľ nie je omeškanie spôsobené faktormi mimo kontroly príjemcu pomoci. Ak sa lehota dodrží, pomoc v podobe vratných preddavkov sa transformuje na granty; v opačnom prípade sa vratný preddavok vráti v rovnomerných ročných splátkach do piatich rokov od dátumu udelenia pomoci;*
- e) oprávnené náklady sa týkajú všetkých investičných nákladov potrebných na výrobu produktov uvedených v bode a) a nákladov na skúšobnú prevádzku nových výrobných zariadení. Intenzita pomoci nepresahuje 80 % oprávnených nákladov;*
- f) maximálna prípustná intenzita pomoci v podobe priameho grantu alebo daňového zvýhodnenia sa smie zvýšiť o ďalších 15 percentuálnych bodov, buď ak sa investícia uzavrie do dvoch mesiacov po dátume udelenia pomoci alebo dátume uplatnenia daňového zvýhodnenia, alebo ak podpora pochádza z viac než jedného členského štátu. Ak sa pomoc poskytuje v podobe vratného preddavku a investícia sa dokončí do dvoch mesiacov, prípadne ak podpora pochádza od viac než jedného členského štátu, smie sa udeliť ďalších 15 percentuálnych bodov;*
- g) pomoc v rámci tohto opatrenia nemožno kombinovať s inou investičnou pomocou na tie isté oprávnené náklady;*
- h) záruku na krytie strát možno udeliť popri priamom grante, daňovom zvýhodnení alebo vratnom preddavku, alebo aj ako samostatné opatrenie pomoci. Záruka na krytie strát sa vystaví do jedného mesiaca od okamihu, keď o ňu podnik požiada; výška straty, ktorá sa má kompenzovať, sa určí päť rokov po dokončení investície. Výška kompenzácie sa vypočíta ako rozdiel medzi súčtom investičných nákladov, primeraného zisku vo výške 10 % investičných nákladov p. a. počas piatich rokov a prevádzkových nákladov na jednej strane, a súčtom získaného priameho grantu, výnosov počas daných piatich rokov a konečnej hodnoty projektu;*
- i) pomoc nemožno poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách³⁵) k 31. decembru 2019.*

3.9. Pomoc v podobe odkladov platby daní a/alebo príspevkov zamestnávateľa na sociálne zabezpečenie

- 40. Cenným nástrojom na zmiernenie likviditných problémov podnikov (vrátane samostatne zárobkovo činných osôb) a zachovanie zamestnanosti môžu byť odklady platby daní a/alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie. Ak takéto odklady majú všeobecnú platnosť a nezvýhodňujú určité podniky ani výrobu určitých druhov tovaru, nepatria do*

³⁵ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Ak sa obmedzujú napríklad iba na určité odvetvia, regióny alebo typy podnikov, ide o pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ³⁶.

41. Komisia bude považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ tie schémy pomoci, ktoré zahŕňajú dočasné odklady platby daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie pre podniky (vrátane samostatne zárobkovo činných osôb), ktoré sú mimoriadne zasiahnuté nákazou COVID-19, napríklad v konkrétnych odvetviach alebo regiónoch, alebo pre podniky určitej veľkosti. Platí to aj pre opatrenia prijaté v súvislosti s fiškálnymi záväzkami a záväzkami sociálneho zabezpečenia určené na zmiernenie likviditných problémov príjemcov, okrem iného vrátane odkladu splátok dlhu, uľahčenia prístupu k daňovým splátkovým kalendárom a udelenia bezúročných období, pozastavenia vymáhania daňového dlhu a urýchleného vrátenia daňových preplatiek. Pomoc sa poskytne do 31. decembra 2020 a konečný dátum pre odklad musí byť najneskôr 31. decembra 2022.

3.10. Pomoc v podobe mzdových dotácií pre zamestnancov s cieľom zabrániť prepúšťaniu počas nákazy COVID-19

42. V záujme ochrany zamestnanosti môžu členské štáty zvážiť príspevok na mzdové náklady podnikov (vrátane samostatne zárobkovo činných osôb), ktoré by inak v dôsledku nákazy COVID-19 prepúšťali pracovníkov. Ak sa takéto schémy podpory uplatnia v celej ekonomike, nevzťahuje sa na ne kontrola štátnej pomoci zo strany Únie. Ak podnikom poskytujú selektívnu výhodu, čo sa môže stať, ak sa obmedzujú napríklad iba na určité odvetvia, regióny alebo typy podnikov, ide o pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
43. V prípade, že takéto opatrenia predstavujú pomoc, Komisia ich bude považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, ak budú splnené tieto podmienky:
- a) cieľom pomoci je predchádzať prepúšťaniu počas trvania nákazy COVID-19;
 - b) pomoc sa poskytuje formou schém pre podniky v konkrétnych odvetviach alebo regiónoch, alebo pre podniky určitej veľkosti, ktoré sú mimoriadne zasiahnuté nákazou COVID-19;
 - c) mzdová dotácia sa poskytuje najviac počas dvanástich mesiacov po podaní žiadosti o poskytnutie pomoci na zamestnancov, ktorí by inak boli prepustení z dôvodu pozastavenia alebo obmedzenia podnikateľskej činnosti v dôsledku nákazy COVID-19, a pod podmienkou, že zamestnanci, na ktorých sa pomoc vzťahuje, zostanú zamestnaní počas celého obdobia, na ktoré sa udeľuje pomoc;
 - d) mesačná mzdová dotácia nesmie presiahnuť 80 % hrubej mesačnej mzdy príslušných zamestnancov (vrátane príspevkov zamestnávateľa na sociálne zabezpečenie). Členské štáty – najmä v záujme kategórií nízkych miezd – môžu takisto notifikovať alternatívne metódy výpočtu intenzity pomoci, ako napríklad používanie priemernej národnej mzdy alebo minimálnej mzdy, a to za predpokladu, že sa zachová primeranosť pomoci;

³⁶ Pozri aj bod 118 oznámenia Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C/2016/2946), Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s. 1 – 50.

- e) *mzdová dotácia sa smie kombinovať s inými všeobecne dostupnými alebo selektívnymi opatreniami na podporu zamestnanosti, pokiaľ celková podpora nevedie k nadmernej kompenzácii mzdových nákladov príslušných zamestnancov. Mzdové dotácie sa smú ďalej kombinovať s odkladom platieb daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie.*

4. MONITOROVANIE A PODÁVANIE SPRÁV

44. *Okrem pomoci udelenej podľa oddielov 3.9 a 3.10 musia členské štáty uverejniť príslušné informácie³⁷ za každú jednotlivú pomoc udelenú podľa tohto oznámenia na súhrnnej webovej stránke štátnej pomoci alebo v IT nástroji Komisie³⁸ do 12 mesiacov od okamihu poskytnutia pomoci.*
45. Členské štáty musia Komisii predkladať výročné správy³⁹.
46. Členské štáty musia predložiť Komisii zoznam opatrení zavedených na základe schém, ktoré boli schválené vychádzajúc z tohto oznámenia, do 31. decembra 2020.
47. Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa viedli podrobné záznamy o poskytovaní pomoci, na ktorú sa vzťahuje toto oznámenie. Tieto záznamy, ktoré musia obsahovať všetky informácie potrebné na preukázanie toho, že boli dodržané potrebné podmienky, sa musia archivovať 10 rokov od udelenia pomoci a na požiadanie predložiť Komisii.
48. Komisia môže požiadať o dodatočné informácie o poskytnutej pomoci s cieľom overiť, či sa dodržali podmienky rozhodnutia Komisie o schválení opatrenia pomoci.

5. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

49. Komisia so zreteľom na vplyv, ktorý má COVID-19 na hospodárstvo a ktorý si vyžadoval okamžité konanie, uplatňuje toto oznámenie od 19. marca 2020. Toto oznámenie je odôvodnené súčasnými výnimočnými okolnosťami a nebude sa uplatňovať po 31. decembri 2020. Komisia ho môže revidovať pred týmto dátumom na základe dôležitých skutočností súvisiacich s politikou hospodárskej súťaže alebo hospodárstvom. Pokiaľ by to bolo užitočné, Komisia môže takisto poskytnúť ďalšie vysvetlenie svojho prístupu k špecifickým otázkam.
50. Komisia uplatňuje ustanovenia tohto oznámenia na všetky príslušné notifikované opatrenia od 19. marca 2020, a to aj vtedy, ak boli opatrenia notifikované pred týmto dátumom.

³⁷ *Ide o informácie požadované v prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 a prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 702/2014 a prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1388/2014 zo 16. decembra 2014. Pri vratných preddavkoch, zárukách, úveroch a iných formách pomoci možno nominálnu hodnotu podkladového finančného nástroja zadávať za každého prijemcu. Pri daňových a platobných zvýhodneniach možno výšku individuálnej pomoci uvádzať v rozpätiach.*

³⁸ *Verejný vyhľadávanie v databáze transparentnosti poskytovania štátnej pomoci umožňuje prístup k informáciám o konkrétnych prípadoch štátnej pomoci, ktoré poskytli členské štáty v súlade s európskymi požiadavkami na transparentnosť štátnej pomoci, a možno ich nájsť na adrese <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=sk>.*

³⁹ *Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1 – 134.*

51. V súlade s oznámením Komisie o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci⁴⁰ Komisia v prípadoch neoznámenej pomoci uplatňuje:
- a) toto oznámenie, ak bola pomoc poskytnutá po 1. februári 2020;
 - b) vo všetkých ostatných prípadoch pravidlá platné v čase poskytnutia pomoci.
52. Komisia v úzkej spolupráci s dotknutými členskými štátmi zabezpečí rýchle prijatie rozhodnutí po jednoznačnej a úplnej notifikácii opatrení, na ktoré sa toto oznámenie vzťahuje. Členské štáty by mali Komisiu informovať o svojich zámeroch a oznámiť jej úmysly zaviesť príslušné opatrenia, a to čo najskôr a čo najúplnejšie. Komisia bude v tomto procese členským štátom poskytovať usmernenie a pomoc.

⁴⁰ Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22.